

Auca de Llorenç Villalonga (1893-1980)

Novel·lista, psiquiatre, i autor també de teatre

1. Nat a Mallorca, a Ciutat, és un nin ben educat.
2. Fill de pare militar navega de far en far.
3. Quan encara és un minyó viu a ciutat de Maó.
4. ...d'on el curs següent s'allunya i va a viure a La Corunya.
5. Torna a l'illa, i a Bunyola a l'estiu porta pallola.
6. Com que és un noi saberut estudia a l'Institut.
7. I no ingressa a la milícia perquè li manca perícia.
8. Estudia medecina a Múrcia, i de propina,
9. a Barcelona, amb delit, a Saragossa i Madrid.
10. Sota el pseudònim de Dhey és un escriptor de llei,
11. que col·labora en «El Día», de Madrid, ves qui ho diria!
12. Quan ja és metge va a París on és la mar de feliç.
13. Hi estudia psiquiatria, i en fa el pa de cada dia.
14. Llegeix Proust, Voltaire, Rousseau i es forma com a escriptor.
15. Esnob com és, i il·lustrat, fuig dels que té al seu costat
16. i amb els metges Peñaranda tira per una altra banda.
17. Provocatiu, guanya fama l'any 31 amb «Mort de dama».
18. On retrata amb força gràcia el món de l'aristocràcia
19. mallorquina, anquilosada com Obdúlia de Montcada.
20. La revista «Nostra Terra» a «Mort de dama» fa guerra.
21. Més d'un lector repatani la llença al Mediterrani.
22. Amb Fedra l'any 34 novament es torna a batre
23. contra el món tradicional; contrapunt de la Bernal,
24. la poetessa cubana, que ell adora i recomana.
25. L'any 1936 talla content el pastís.
26. Tot i que ara l'arribista es confessa falangista.
27. Quan veu que ha ficat el rem es tanca a Binissalem,
28. amb Teresa Gelabert, com qui s'enfugí al desert
29. i descriu, de mica en mica, tot un món que mitifica,
30. novel·lant-lo, una elegia digna d'una antologia:
31. «Bearn o sala de nines», que ha arribat a tots els cines.
32. On don Toni, un liberal, viu en un món ideal,
33. escrivint unes memòries que li allunyen les cabòries.
34. I contempla desvalgut tot un paradís perdut,
35. on s'imposa la raó contra el mal i la passió.
36. Un món que Joan Mayol, el narrador, vol i dol.
37. «Bearn» és en realitat un cant a l'ambigüitat.
38. Aquesta obra el marcarà com a escriptor català.
39. Manuel Sanchis Guarner, Jaume Vidal Alcover,
40. Moyà, Porcel i Llopart, tots alaben el seu art.
41. Fins i tot l'amic Espriu, un concís pròleg li escriu
42. per a una obra que li admira, «La novel·la de Palmira».
43. A partir d'aquí prolonga la seva obra, Villalonga:
44. «La Virreina», «Desbarats», «La Lulú», en dues parts,
45. «L'àngel rebel», «Flo la Vigne» que és més rebel que la tinya,
46. «Les fures», «El misantrop», «Andrea Victrix»... i estop.
47. No podem continuar. Diguem, doncs, que triomfà
48. i que «Bearn» ens encanta. Morí el 1980.

Joan Vilamala, 2008